

Man gik derefter til den sidste Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 303).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (K. Pedersen):

Den nugældende Lov om Oprettelse af Husmandsbrug bortfalder den 1. April 1918, og idet jeg er gaaet ud fra, at vi alle er enige om at ville fortsætte med denne Lovgivning, har jeg ogsaa i Aar fremsat Forslag om Forlængelse eller Revision af denne Lov. Før Udarbejdelsen af dette Lovforslag blev foretaget, rettedes der det Spørgsmaal til Husmandsbrugskommissionerne, Landbokommissionen og Husmandsorganisationerne, om de i Anledning af denne Revision havde noget Ændringsforslag at fremsætte. Der indløb Svar fra disse Institutioner, de Rettelser, de ønsker indført i Loven, er faa og efter min Mening smaa, og jeg har, saa vidt jeg kan se, i alt væsentligt taget Hensyn til disse Henstillinger. De Ændringer, de har ønsket foretaget i den nugældende Lov, indskrænker sig til 4 Punkter. Den Ændring, som ønskedes foretaget i § 1, at den nugældende Befordringsgodtgørelse af 1 Kr. pr. løbende 5 km forhøjes til 30 Øre pr. km, altsaa med 50 pCt., har jeg tiltraadt. Det samme gælder § 7, hvor man ønskede Laaneværdien, som nu er fra 8,000—10,000 Kr., forhøjet til 10,000—12,000 Kr. I §§ 11 og 12 foresloges Laanesummen, som nu er 250,000 Kr. aarlig for Husmandsbrug, der gaar over fra Fæste eller Leje til Eje, forhøjet til 500,000 Kr. Ogsaa denne Ændring har jeg tiltraadt i Betragtning af, at en hel Del Fæste- og Lejehuse især i de sidste Aar er overgaaet til Selveje. I Tilslutning dertil har jeg ogsaa tiltraadt den ønskede Ændring af § 13, hvor det i Bestemmelsen om Tillægslaant nævnte Beløb af 7,400 Kr. forhøjes til 9,000 Kr. De foretagne Ændringer er ikke meget indgribende.

I Folketinget er Lovforslaget undergaaet en Udvalgsbehandling, og Udvalget har foretaget nogle enkelte Ændringer, i alt 8, som efter min Mening heller ikke griber videre stærkt ind i Forholdet. Der er saaledes foretaget den Ændring i § 1, at de nuværende Kommissionsformænd

faar 10 Kr. for hvert Laan, de ordner. Der var fra Husmandsbrugskommissionernes Side fremsat Ønske om, at Kommissionsformændene ogsaa skulde have 10 Kr. for hver tilendebragt Ejerskiftesag. Jeg havde ikke foreslaaet denne Ændring, fordi jeg mente, der ikke var tilstrækkelig Anledning dertil, idet det let kunde føre til, at de vedkommende Formænd kunde være en Smule interesserede i, at der blev flere Ejerskifter end højst nødvendigt, og Meningen med denne Lov er ikke, at der i særlig Grad skulde handles med disse Husmandsbrug, men jeg har dog tiltraadt Ændringsforslaget i Folketinget, og det betyder jo i og for sig heller ikke stort. Den eneste Realitetsændring er foretaget med Hensyn til § 6, hvor Slutningen af andet Stykke er udgaaet. Realiteten i denne Ændring er den, at man vil gøre det muligt, at Jord i offentlig Eje kan komme ind under den nugældende Lov om Husmandsbrug derved, at der fastsættes en aarlig Afgift af Jorden i Stedet for en udbetalt Kapital. Ogsaa dette Ændringsforslag har jeg tiltraadt, fordi jeg ved, at der f. Eks. med Hensyn til Præstegaardsjord er et stærkt Ønske om, at de vedkommende, i Stedet for at laane Penge til disse Husmandsbrug af Staten, ganske rolig kunde lade Pengene blive staaende i Ejendommen og forrente dem med 4 pCt.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige og helst hurtige Behandling.

Ole Hansen: Naar man ser tilbage paa den Tid, der er gaaet, siden vi i 1899 fik gennemført den første Lov om Oprettelse af Husmandsbrug eller, som det den Gang hed, Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder til Landarbejdere, forekommer det mig, at man har Grund til at betragte det Resultat, der er opnaaet ved denne Lovgivning, som meget tilfredsstillende. Der er i dette Tidsrum oprettet 8,200 Husmandsbrug med et Udlaan fra Statens Side paa mellem 41 og 42 Mill. Kr. Paa enkelte Egne synes der ikke at have været særlig Trang til disse Husmandsbrug. F. Eks. gælder dette for Københavns Amt. Der er nemlig kun oprettet 45 Husmandsbrug i alle disse Aar i Københavns Amt. Som en Modsætning dertil staar Randers Amt, hvor der er oprettet 1,331 Husmandsbrug, altsaa paa det allernærmeste en Sjattedel af alle de Husmandsbrug, der er oprettede i den forløbne Tid. Efter